

03 - Stazom kukavica i junaka

Vukota Gudalo sedi u mračnom uglu mehane ‘Dva konja’, naslonjen na zid u kojem su se garež i prljavština nastanjili kao u sunderu. Prstima kucka po stolu istačkanom crvotočinama, misli su mu na drugom mestu. Za susedne stolove se sjatila tušta istočnjačkih trgovaca i carskih kurira, praćena tmom pritajenih lopova, uhoda i najamnika. Svi šapuću, ali kao da žele da i ostali čuju: I onaj izgibe! A dvojica od pre neki dan? Ne vratiše se! Ukleto je kad vam kažem! Ko li će sledeći da krene gore? Neću ja!

Vukota ih zamišljeno sluša, pa i ne primeti kada starac, ogrnut gu-njem, sede pokraj njega sa bokalom vina u ruci.

„Budeš li još malo sedio ovde, progutaće te prašina.“

Vukota se prenu iz zamišljenosti i osmotri starinu, ali se nehajno vrati prebrojavanju crvotočina. Ovaj nastavi:

„A na ono jedno selo tamo u brdu se navukla prokletinja, pa narod mori i danju i noću. Zla je kob stisla te seljane, a junaka sve manje. Izgleda da slave niko više nije željan.“

„Ja ti slavu nikada video nisam.“

„Kako nisi? Zar me sлагаše da si u kavgu sa kojekakvim baucima ulazio?“

„Iz tih kavgi samo ožiljke sam izvukao. I naučio brže bežati.“

„Čoveku više znači izgubljena bitka, no ona u koju nije ni ušao.“ Starac uzdahnu, pa otpi gutljaj vina. „Zla je veštica u ovom kraju. Otima decu i stoku, pali useve, a noću izgled karakondžule uzima, pa hara selom tražeći nesretnika koji nije na vreme kuću zabravio.“

„I ubila je svakog ko je do sada pokušao da je napadne. Ja nisam lud starče, naučio sam čega se treba kloniti.“

„A što sediš ovde već danima onda?“, starac ga pogleda, a Vukota pomisli kako mu samu dušu gleda i žudnju od koje ne može pobeći. Skrenu pogled, a starina mu još ovo reče: „Ja znam kako nju pobediti, ali star sam već, noge su mi zakržljale, a ruke malaksale. Nego ‘ajde ti popij ovo vino, pa da krenemo gore, usput ću ti reći kako da se boriš protiv nje.“

Nije Vukota poverovao starcu, ali je vino popio. I da nije, verovatno ne bi smogao hrabrosti da izađe napolje i krene uz brdo, pomalo obraslim putem, ka selu. Želja za junaštvom je velika u njemu, ali isuviše puta se uverio da je slab, isuviše protivnika su mu leđa gledala. I sada nije siguran da li mu to sopstvena snaga kola kroz vene, ili i ona potiče od tog pogurenog starca, što hoda uz pomoć drvene motke.

„Slušaj me sada,“ reče starac sustižući ga „ona će se pojaviti čim te vidi u selu. Mlad si i jak, te neće moći da odoli. Ali ne smeš je napasti, ne dok na ženu liči, jer baciće na tebe kakvu strašnu kletvu! Jezik njen je brži no tvoja ruka. Ne smeš je ni pogledati, omađijaće te urokljivim očima.“

„Pa šta da radim onda!?“

„U zemlju gledaj i trudi se da je što manje slušaš, šta god ona radila. Sumrak je već, te nećeš morati dugo da izdržiš. Tvoja nehajnost će je iznervirati, pa će se pretvoriti u karakondžulu čim padne mrak.“

„I šta ću onda?“

„Moraš je hitro napasti i saseći pre nego što dovrši pretvaranje, ranjiva je samo dok prelazi u čudovišno stanje!“

„A otkud ti sve to znaš stari?“

„Nekada sam ih ganjao, danas mogu samo da kažem drugima kako da ih ganjaju. Uradi kako sam ti rekao, i skrama sa ovoga sela će biti skinuta.“, reče starac pa zastade, oslanjajući se na iskrzalu motku od hra-

stovine. „Tu smo. Ja te dalje neću pratiti, samo bih ti na smetnji bio. Neka ti je sa srećom junače!“

Vukota ne zastaje, pobegao bi, već nastavlja pravo među prve kuće. Starcu samo odmahnu rukom. Vino isparava, hrabrost mu je na izdisaju. Seljani kao da su naslutili šta će da bude, pa ni jednog nema napolju. Čak i prozore su zamandalili, da ne gledaju kako im veštica još jednu nadu gasi. A nju nije trebalo dugo čekati.

Vukota nije ni video odakle je iskočila pred njega, mogla se i iz vazduha stvoriti. Brže-bolje on zari pogled u prašinu, a ruke pribi na uši.

„Aih što si lep!“ reče ona, a glas joj devojački „Kakvu decu bi mi ti podario!“

Stade obletati oko njega, a Vukota krajičkom oka posmatra glatke noge i golu zadnjicu što se pred njim presijavaju i igraju u bojama sutona. Mađija neka mora biti! misli u sebi Vukota, jer ženska koža ne može praviti takve igrarije.

„Želiš li me ratniče?“ pita ga, a glas mu se kao zmija oko vrata uvija, pa ne zna da li ga to reč ispod verižnjače miluje, ili mu ruka njena čakšire svlači. Trese glavom Vukota, pokušava se telom oteti, jer mu starac reče da ne sme na nju nasrnuti, a balčak čvrsto steže, samo da mu od ovih dodira mač sa pojasa ne sklizne.

„Zar nećeš ni reč sa mnom prozboriti?“

Neverica joj se u glasu oseća. Vukota sav stegnut, jedva primeti da je sve mračnije.

„Nedostojna sam li i pogleda tvoga?!“

Glas joj se izmeni, pa nije više devojački, no kao da je iz najdublje jame ada potekao. Mrak je pao, Vukota nesigurno isuče mač i snažno zamahnu ka monstrumu, tek u poslednjem trenutku podigavši pogled ka izobličenom licu starice, do malopre devojačkog tela. Ali oštrica ne stignu do nje, već se pretvori u prašinu i iščeze iz Vukotinih ruku. Nije

stigao ni da se iznenadi, a karakondžula mu je već kandžama grudi probila.

Baci ga u stranu, pa iz besa skoči na njega i poče ga gristi. Jedan zalogaj je otkinula, kada joj vrh drugog sečiva probi vrat. Čeljusti joj osta- doše razjapljene, a starac jednim pokretom odreza glavu monstruma i isto tako brzo vrati sečivo u korice od hrastovine, pa se opet osloni na motku.

„Dok je žena kletve baca, a kada se pretvori u karakondžulu, pogle- dom svako oružje u prah pretvara. Odakle joj ta moć nikada neću saznati, ali zbog nje je niko nije mogao ubiti. Oprosti mi sinko.“

Okrenu se pa pozva sve seljane da odbrave svoje kuće i izađu na- polje, a oni u neverici, malo po malo i svi se oko njega skupiše. Reče im da zapamte Vukotino ime i da mu dostojnu sahranu prirede, jer on je za njihovo selo život dao. Pa im napriča i kako se Vukota sa mnogim mra- kanima borio i sve je pobeđivao, a doda i da je lično video kako je jednog todorca posekao, pa se i u adu za njega zna. Zapovedi im još i da pronesu tu reč po svim okolnim selima, a zatim se okrenu i poguren krene stazom dalje, ka nekoj narednoj prokletinji.